

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor/ka DP: Barbora Mošanská

Název DP: Československá škola a její učitel v letech 1948-1989

Datum posudku: 12.5.2018

Vedoucího práce	Oponentský
Posuzovatel:	Posuzovatel: PhDr. Jana Stará, PhD.

A. Požadované náležitosti diplomové práce:

Legenda: ztučněný text v příslušném poli vyjadřuje hodnocení posuzovatelem.

	A	B	C	N
1. Cíl	Formulace obsahově funkční, formulačně zřetelná.	Mezi A a C	Nefunkční formulace formálně (např. příliš obecná) i obsahově.	Chybí.
2. Závěr	Shrnuje práci jako celek, přesahuje obsah DP v jeho hlubší reflexi a hodnocení, reaguje na cíle, obsahuje argumentované stanovisko autora.	Shrnuje práci jako celek, přesahuje obsah DP v jeho hlubší reflexi a hodnocení, reaguje na cíle, obsahuje argumentované stanovisko autora, ale pouze v příliš obecné rovině.	Popisuje obsah, neobsahuje širší reflexi problému, nehodnotí nebo neobsahuje stanovisko autora, neváže se k cíli.	Chybí.
3. Odkazy a citace	Vše dokumentováno, zřejmé oddělení převzatého a vlastního.	Drobné nedostatky	Chybějící odkazy, nepřesné, nesprávně uváděné infor. zdroje, seznam liter. neodpovídá citacím, apod.	Nevyhovuje.
4. Formální náležitosti (anotace, klíčová slova, angl.název, rozsah)	Ano	Neúplné:	DOPLNIT při obhajobě:	Nevyhovuje zcela.
5. Jazyková úroveň	Vhodná větná stylistika a gramatická správnost.	Drobné nedostatky v gramatice.	Výraznější nedostatky (doplňt příklady):	Nevyhovuje zcela.

B. Kvalita diplomové práce:

Legenda: ztučněné písmeno vyjadřuje hodnocení posuzovatelem.

A = kvalitní zpracování, B = dílčí nedostatky, C = závažnější nedostatky, N = nevyhovuje

Teoretická úroveň, resp.část

Úroveň odbornosti textu včetně používání odborné terminologie a dovednosti vymezit problém k řešení	A	B	C	N
Logická struktura výkladu	A	B	C	N
Argumentace soudů je obsažena a je funkční	A	B	C	N
Funkční provázanost teoretické a praktické části	A	B	C	N

Odborná literatura: množství a kvalita zdrojů, aktuálnost.	A	B	C	N
Autorský přínos	A	B	C	N

Empirická úroveň, resp. část

Vymezení úkolů (cílů)	A	B	C	N
Charakteristika výzkumného šetření (metodologický základ) a/nebo zdůvodnění empirických postupů	A	B	C	N
Dokumentace výzkumu (čas, místo, postup) nebo praktických činností	A	B	C	N
Interpretační nebo reflektivní úroveň empirických údajů	A	B	C	N
Autorský přínos	A	B	C	N

C. Slovní hodnocení a sdělení autorovi/ autorce DP:

Diplomantka si zvolila téma, ke kterému, jak uvádí, má osobní vztah. Předložená práce je svým rozsahem a zaměřením velice (respektive příliš) široká a její zpracování muselo být velmi náročné. Cíle, které si diplomantka kladla, přesahují rámec požadavků, které jsou na práce tohoto druhu kladeny. Domnívám se, že dílčí nedostatky, z nichž na některé upozorňuji níže, by se neměly vzhledem k náročnosti diplomového úkolu a nadstandardní kvalitě jeho zpracování projevit na výsledném hodnocení této práce.

Jedná se o práci monografickou, Autorce se podařilo zhodnotit situaci a jednotlivé události na základě znalosti širšího kontextu, napsat odborný text popisující poutavě a relativně objektivně zmíněné období a dobře pracovat s odbornými prameny (např. kapitola 1.1).

Použitá metoda orální historie, kterou diplomantka využila pro zodpovězení výzkumných otázek, považuji za velice vhodnou. Získané poznatky jsou zajímavé a slouží k pochopení období školství a života učitelů, které je (nejen) pro pochopení dnešní situace v českém školství velmi významné. Navíc získané poznatky přispívají k zmapování historického období, které z pochopitelných důvodů ještě zmapováno dostatečně není. Pohled pamětníků je významným zdrojem poznatků o tomto období.

Dílčí poznámky:

Jistou tendenčnost vnímám v textu na s. 33-34, kde autorka uvádí: zájmy sáta a rodiny byly totožné; nový společenský pořádek nastolil nové předpoklady pro upevnění rodiny; škola a rodina musely být jednotné; rodiče musely zabránit tomu, aby...; rodiče, kteří nehovořili o škole kladně, způsobovali škole špatnou službu, ale i svým dětem. Autorka si pravděpodobně tento nedostatek uvědomila, protože na začátku kapitoly na s. 28 uvádí: „Tato kapitola má snahu vyjádřit tíhu doby ve vztahu ke vzdělání, a proto přesně cituje prameny. Dobová tendenčnost je zřejmá.“, nicméně se domnívám, že toto nestačí. Měla jasněji oddělit informace a jejich interpretace z dané doby a hodnotící a interpretační výroky sebe, jako zpracovatelky tohoto odborného úkolu.

Respondentky uváděly, že inspekce před rokem 1989 sledovala především to, co žáci umějí, dále oceňují jasnost a jednotnost osnov v období socialistického Československa. V tomto směru by bylo jistě zajímavé věnovat se tomu, jak vypadaly osnovy vybraných předmětů (např. vlastivědy), jak vypadala učitelská příprava v této oblasti (didaktika vlastivědy) a podle čeho inspektoři sledovali úroveň žákovských znalostí.

Uvítala bych, kdyby autorka uvedla způsob výběru účastnic výzkumu (zmiňuje sice záměr oslovit respondentky z různě velkých měst/obcí, ale vzhledem k tomu, že u podobně pojatých výzkumů je vzhledem k následné interpretaci získaných dat výběr účastníků zásadní, měla by detailně popsat i způsob jejich výběru a oslovení). Zároveň by bylo dobré, kdyby lépe popsala (a realizovala) analýzu získaných dat. Autorka pouze uvádí: „Rozhovory jsem přepsala a dále jsem postupovala tak, že jsem z odpovědí vybrala to nejlepší, nejzajímavější a nejjasnější. Tyto odpovědi na otázky jsem shrnula do tabulek a pak jsem k odpovědím vytvořila shrnující komentář.“ (s. 107).

Cenné by bylo jistě i uvádět více autentické výroky učitelů.

Při obhajobě doporučuji položit tyto otázky:

- **Jaké jsou výhody strukturovaného a méně strukturovaného rozhovoru s pamětníky?**
- **Jaký přínos má pro učitele- nehistorika zapojení do historického výzkumu?**

Doporučuji k obhajobě:

ANO